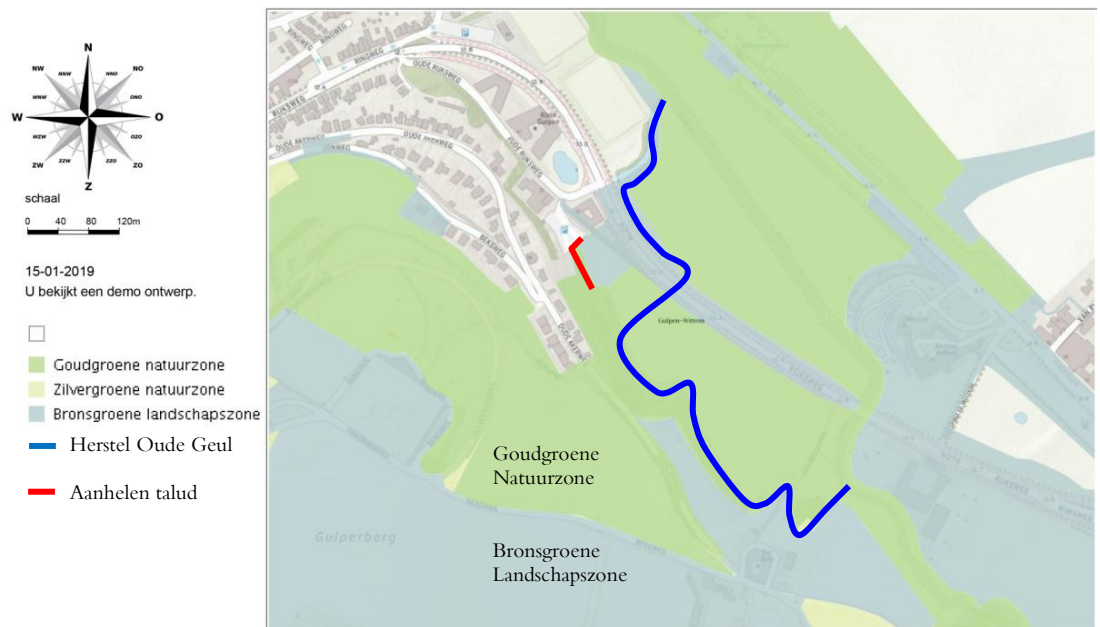

Waterschap Limburg
t.a.v. dh. W. Coenen
postbus 2.207
6040 CC Roermond

Maastricht, 27 maart 2019
Betreft: Omgevingsverordening versus Oude Geul
Projectnummer: GW-206.212

Geachte heer Coenen,

Op basis van het verkennend natuurwaardenonderzoek (bureau VERBEEK, 2016) is geconstateerd dat de te herstellen Oude Geul deels binnen de Goudgroene Natuurzone is gelegen en deels binnen de Bronsgroene Landschapszone. Het projectgebied bevindt zich daarnaast binnen de begrenzing van het Nationaal Landschap, zodat toetsing aan de provinciale omgevingsverordening ook vanuit kader noodzakelijk is. Onderstaand zijn de conclusies van toetsing van het herstel van de Oude Geul aan de provinciale omgevingsverordening weergegeven.

Goudgroene Natuurzone

1. Oude Geul

Ten aanzien van het terreingedeelte in de Goudgroene Natuurzone geldt, dat de aangewezen natuurdoelen in de weides nog niet gerealiseerd zijn en het herstel van de Oude Geul de ontwikkeling van deze natuurdoelen niet onmogelijk maakt. Het herstel van de Oude Geul draagt juist bij aan de realisatie van de aangewezen natuurdoelen. In dat opzicht is geen sprake

van overtreding van het verbod uit artikel 2.6.2 uit de provinciale omgevingsverordening ten aanzien van ingrepen in de Goudgroene Natuurzone.

2. *Talud natuurtransferium*

Het wilgenstruweel op het talud van de picknickweide van het natuurtransferium behoort eveneens tot de Goudgroene Natuurzone. In verband met de hoeveelheid grondwerk voor het herstel van de Oude Geul wordt een deel van de grond verwerkt tegen de steile kunstmatige taluds van het natuurtransferium. Daarmee oogt het hellingbos aan deze zijde straks natuurlijker en wordt het contrast versterkt met de steile taluds van de Rijksweg N278. Ten behoeve van de wijziging aan de taluds dient 3,9 are struweel met voornamelijk Wilgen en Essen geroid te worden. Bijzondere natuurwaarden zijn hier bij het verkennend natuurwaardenonderzoek en de actualisatie daarvan niet aangetroffen. Daarom wordt gebruik gemaakt van artikel 2.6.5 'Kleinschalige ingrepen' dat als uitzondering geldt op het verbod uit artikel 2.6.2 ten aanzien van ruimtelijke ingrepen in de Goudgroene Natuurzone. Ter onderbouw geldt het volgende ten aanzien van de wezenlijke kenmerken en waarden van het terrein.

- **Areaal:** Na wijziging van de taluds wordt struweel herplant. Het areaal opgaand groen blijft daarmee ongewijzigd en wordt zelfs licht uitgebreid binnen de aangrenzende Bronsgroene Landschapszone.
- **Aardkundige waarden:** Het huidige talud is kunstmatig en onderdeel van een kunstmatige ophoging in het Geuldal die in het verleden is gerealiseerd ten behoeve van een intussen geamoveerd bedrijfspand. Bijzondere aardkundige of geomorfologische waarden zijn als gevolg daarvan niet aanwezig.
- **Waterhuishouding:** Van een ingreep in de waterhuishouding is hier geen sprake. De te verwerken grond is afkomstig uit de Oude Geul. De bergingscapaciteit van het Geuldal blijft zodoende ongewijzigd.
- **Kwaliteit bodem, water, lucht.** Deze blijft ongewijzigd, aangezien bij de aanpassing van de taluds wordt voldaan aan de milieuwetgeving en het aangebrachte bodemmateriaal een lokale oorsprong heeft.
- **Rust en stilte:** Gezien het eraast gelegen natuurtransferium en de voorgenomen herplant van het struweel vindt hier geen wijziging plaats.
- **Donkerte en openheid:** Als gevolg van de voorgenomen herplant van het struweel herstelt de donkerte en openheid ter plekke zich binnen een aantal jaar.
- **Landschapsstructuur en belevingskwaliteit:** Als gevolg van de voorgenomen herplant blijft de aanwezige landschappelijke inscenering gelijk.

De herplant vindt plaats met een bij de natuurdoelen passend sortiment stuik- en boomvormers. Zoals aangegeven wordt de oppervlakte opgaande beplanting ter plekke groter. De aanplant wordt gefinancierd vanuit het project voor het herstel van de Oude Geul en bestaat dus niet uit de reguliere middelen voor realisatie van de Goudgroene Natuurzone.

Bronsgroene Landschapszone

1. *Het wilgenstruweel achter het voetbalterrein*

Het wilgenstruweel aan de zijde van het voetbalterrein van FC Gulpen is onderdeel van de Bronsgroene Landschapszone. Een groot deel van dit struweel dient geroid te worden om de beekbedding van de Oude Geul te kunnen herstellen. Daarom is hieronder aangegeven hoe is omgegaan met de aanwezige kernkwaliteiten zoals is bedoeld in artikel 2.7.2 uit de provinciale omgevingsverordening.

- **Groene karakter:** Het wilgenstruweel bij het voetbalterrein dient deels geroid te worden om de Oude Geul te kunnen herstellen. Het struweel is namelijk in de

voormalige Geulbedding ontstaan. Op grond van de beleidsregel Natuurcompensatie geldt ten aanzien van het rooien een compensatieverplichting van 1:1. Daarom wordt het wilgenstruweel herplant om de nieuw gecreëerde oever van de Oude Geul.

- Visueel-Ruimtelijk karakter: Het wilgenstruweel wordt niet geheel gerooid, zodat het landschapselement als afscherming tussen het voetbalterrein en het buitengebied gehandhaafd blijft. Na herplant van het struweel op de nieuw gevormde oever van de Oude Geul herstelt het landschapselement zich weer tot zijn oorspronkelijke omvang. Het herstel van stromend water langs deze zijde van Gulpen draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de landschappelijke inbedding van het dorp en versterkt het beeld van het vijfsterrenlandschap waarmee de gemeente zich promoot.
- Cultuurhistorisch erfgoed: Het wilgenstruweel betreft geen archeologisch of rijksmonument. Het landschapselement is geleidelijk ontstaan nadat de Oude Geul in de jaren '50 werd afgedamd. Oude bomen ontbreken. Het voorgenomen herstel van de Oude Geul doet daarom geen afbreuk aan deze kernkwaliteit.
- Reliëf: Het landschapselement groeit in een restant van de oorspronkelijke Geulbedding. In verband met veenontwikkeling in deze oude bedding en de potentiële natuurwaarden die daarbij horen, wordt de te herstellen bedding van de Oude Geul erlangs gelegd. Veenbodem en beekbedding worden met een kleilaag van elkaar gescheiden gehouden. Met het herstel van de Oude Geul wordt het reliëf ter plekke globaal hersteld naar de situatie zoals die tot in de jaren '50 aanwezig was.

Op grond van het gestelde in de beleidsregel Natuurcompensatie dient het te rooien deel van het Wilgenstruweel 1:1 herplant te worden. De te herplanten oppervlakte bedraagt 7,2 are die geheel binnen het plangebied gerealiseerd kan worden. De compensatie kan niet, zoals de beleidsregel in artikel 9 stelt, voorafgaand aan het project worden gerealiseerd. De compensatie is onderdeel van het project en wordt gerealiseerd op de oever van de herstellende Oude Geul. Daartoe dient eerst het nieuwe beekprofiel gegraven te worden. Aangezien de Oude Geul iets opschuift ten opzichte van haar oorspronkelijke loop, wordt de herplant gerealiseerd op de overgang tussen de Bronsgroene Landschapszone en de Goudgroene Natuurzone. Ongemerkt draagt het wilgenstruweel zo bij aan het behalen voor de natuurdoelen van de Goudgroene natuurzone.

2. De weide naast het natuurtransferium

De weide naast het natuurtransferium is eveneens onderdeel van de Bronsgroene Landschapszone. Hier zal het steile talud van het natuurtransferium flauwer gemaakt worden met een deel van de vrijkomende grond uit de Oude Geul. Daarom is hieronder aangegeven hoe is omgegaan met de aanwezige kernkwaliteiten zoals is bedoeld in artikel 2.7.2 uit de provinciale omgevingsverordening.

- Groene karakter: Het productiegrasland blijft deels gehandhaafd. Het gedeelte dat als talud wordt heringericht wordt deels voorzien van struweel en deels ingezaaid met kruidenrijk grasland. Het groene karakter blijft zodoende gehandhaafd, maar de ecologische waarde wordt juist versterkt.
- Visueel-Ruimtelijk karakter: De overgang tussen het natuurtransferium en het aangrenzende buitengebied krijgt door de aanpassing van het talud een natuurlijker karakter. Het contract met de kunstmatige taluds van het grondlichaam van de Rijksweg N278 wordt daardoor scherper wat bijdraagt aan de belevingswaarde van het Geuldal en het hellingbos ter plekke.

- Cultuurhistorisch erfgoed: De huidige weide betreft geen archeologisch of rijksmonument. De voorgenomen wijziging van de taluds doet daarom geen afbreuk aan deze kernkwaliteit.
- Reliëf: De kunstmatige taluds van het natuurtransferium worden flauwer gemaakt, zodat de overgang naar de dalbodem een natuurlijker karakter krijgt in aansluiting op het hellingbos van de Gulperberg. Zoals reeds aangegeven wordt zo het contrast met de steile taluds van de Rijksweg N278 vergroot en wordt een natuurlijke overgang gecreëerd tussen het buitengebied en de kern Gulpen.

Aangezien de weide nu productiegrasland betreft bestaat geen noodzaak tot natuurcompensatie op grond van het gestelde in de beleidsregel Natuurcompensatie.

Nationaal Landschap Zuid-Limburg

Het gehele projectgebied is gelegen binnen de Goudgroene Natuurzone en de Bronsgroene Landschapszone zodat toetsing al heeft plaatsgevonden in voorgaande tekstgedeeltes. Daarnaast is het plangebied echter onderdeel van het Nationaal Landschap. Ingrepen dienen daarom getoetst te worden aan artikel 2.8.2 van de provinciale omgevingsverordening. Deze is toetsing is hetzelfde als de toetsing voor de Bronsgroene Landschapszone en zal hier niet herhaald worden. Voor het gedeelte in de Goudgroene Natuurzone dient een beperkte aanvullende toetsing plaats te vinden aan de volgende kernkwaliteiten:

- Reliëf: Het herstel van de Oude Geul maakt voor een groot deel gebruik van de oorspronkelijke Geulbedding. Slechts een beperkt gedeelte moet nieuw gegraven worden. Hierdoor wordt de natuurlijke dynamiek en het natuurlijke karakter van de Geul voor een klein deel teruggebracht in dit deel van het Geuldal. Dit versterkt de landschappelijke karakteristiek van het reliëf in het Geuldal.
- Open-besloten karakter: Herstel van de Oude Geul draagt bij aan het herstel van de natuurlijke geleding van het Geuldal met natuurlijke en deels opgaande groenstructuren langs de waterlopen.
- Cultuurhistorisch erfgoed: De Oude Geul is weliswaar geen aardkundig of rijksmonument, maar draagt wel bij aan het herstel van de oorspronkelijke, natuurlijke loop van de Geul bij Gulpen. Deze kernkwaliteit wordt door het voorgenomen herstel van de Oude Geul versterkt.

Het herstel van de Oude Geul heeft een positief effect op de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap in het Geuldal bij Gulpen. Van een noodzaak tot compensatie op grond van artikel 2.8.2 is geen sprake.

Eindconclusie

Op grond van de toetsing van het voorgenomen herstel van de Oude Geul aan de provinciale omgevingsverordening bestaat de noodzaak om 7,2 are wilgenstruweel te compenseren. Dit gebeurt als onderdeel van de voorgenomen ingreep op de oever van de Oude Geul.